

**Vyjadrenie Slovenskej rektorskej konferencie
k zákonným normám upravujúcim oblasť vysokého školstva schváleným
19. júna 2018 v Národnej rade Slovenskej republiky**

Slovenská rektorská konferencia („SRK“) sa oboznámila so schváleným znením zákona v Národnej rade SR („NR SR“) o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a so schváleným znením zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

SRK, združujúca vrcholných predstaviteľov akademickej obce na Slovensku, pripomína svoje legitímne právo vyjadrovať sa k pripravovaným legislatívnym návrhom štandardným postupom. Napriek nedodržaniu štandardného procesu prijímania týchto základných všeobecne záväzných právnych predpisov SRK vyvinula maximálne úsilie prijať také právne normy, ktoré potvrdia vysokú kvalitu a zabezpečia optimálnu reguláciu podmienok pre vzdelávanie študentov, vedecký výskum a umeleckú činnosť na slovenských vysokých školách v rámci Slovenska i Európy. Po 16 rokoch platnosti zákona o vysokých školách a jeho početných novelizáciách, SRK požadovala prijať nový zákon a súvisiace právne predpisy, ktoré by prehľadne, efektívne a menej komplikovane riešili vzťah štátu a vysokých škôl, ako aj ich postavenie a fungovanie v prospech podpory kvality vzdelávania a výskumu, autonómie vysokých škôl, ale aj ich plnej zodpovednosti.

Slovenská republika sa podpísaním Bolonskej deklarácie zaviazala urobiť kroky potrebné na to, aby sa slovenské vysoké školy stali rovnocennou súčasťou Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania, ako aj Európskeho výskumného priestoru. Transformácia slovenského vysokého školstva je naďalej prioritnou záležitosťou a vyžaduje náležité legislatívne prostredie.

SRK formulovala svoje pripomienky k jej dostupným návrhom oboch právnych predpisov v konkrétnych uzneseniach počas trvania celého legislatívneho procesu. Svoje zásadné pripomienky takto v závere legislatívneho procesu prijala a zverejnila jednomyseľne schváleným uznesením z rokovania SRK dňa 30. apríla 2018. V júni 2018 sa na rokovaní Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport síce akceptovali niektoré zásadné pripomienky SRK, napriek tomu však zostali v oboch právnych normách, schválených v NR SR dňa 19. júna 2018, viaceré nevyriešené otázky. Dňa 4. júla 2018 obe tieto právne normy vetoval prezident Slovenskej republiky, pričom uviedol viaceré pripomienky zhodné s citovaným stanoviskom SRK, na naplnení ktorých SRK naďalej trvá. Vážnosť právnej úpravy v oblasti vysokého školstva by sa nemala spájať s právnymi úpravami iných oblastí, akými sú v návrhu verejné obstarávanie a transformácia SAV. Spolu s týmto uznesením SRK sú teda k dispozícii konkrétne odborné podklady pre prijatie viac vyváženej a koherentnej právnej úpravy vysokoškolského vzdelávania.

V súlade s ústavou Slovenskej republiky sa oba zákony budú znovu prerokúvať v druhom a treťom čítaní v NR SR. SRK žiada, aby bola zapojená do uvedeného procesu. Výsledný prijatý text oboch uvedených zákonov musí byť presvedčivým východiskom, o ktoré sa vysoké školy

budú môcť oprieť v očakávaní naplnenia nových európskych princípov a veľkého potenciálu slovenského vysokoškolského vzdelávania a vedy.

Záleží však nielen na právnej litere, ale vo veľkej miere práve na konkrétnych krokoch štátu, vysokých škôl a ďalších účastníkov tohto procesu, či a ako sa tieto očakávania v skutočnosti naplnia a či implementáciu týchto pravidiel bude sprevádzať vytvorenie lepších podmienok pre študentov a zamestnancov vysokých škôl, ktorí sú bez pochyb k takémuto prístupu v rámci nových zákonných noriem trvale pripravení. Na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné realizovať mnoho ďalších legislatívnych, finančných a organizačných riešení.

SRK je presvedčená, že kultúra a uvedomelosť slovenskej spoločnosti preváži nad parciálnymi záujmami a väzbami a že cesta slovenského vysokého školstva v najbližších rokoch potvrdí svoju vysoko hodnotovú a medzinárodnú orientáciu.

V Trnave 13. júla 2018

prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD. ,
prezident SRK